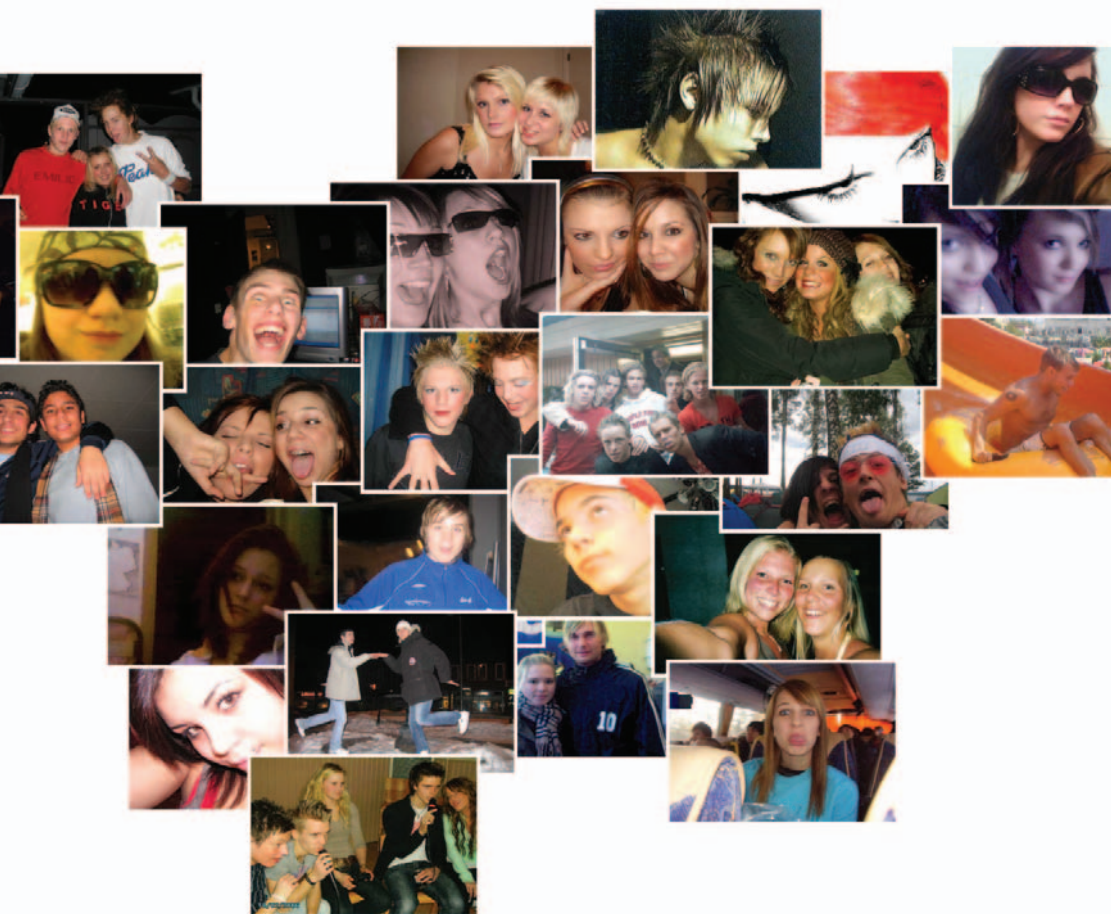

Några ord om LunarStorm

- en inblick i ungdomars skrattekramper och sorger på nätet

Vad har Alice Babs och LunarStorm gemensamt?

Häromdagen läste jag i en tidning att en skola valt att spärra möjligheten att nå ungdomsmötesplatsen LunarStorm. Orsaken var att man menade att LunarStorm inte har med skolarbete att göra.

LunarStorm är en viktig social knutpunkt och ett debattforum för större delen av Sveriges ungdomar. Det är en plats där förutfattade meningar inte är lika tydliga som de är på skolgårdarna. Här har alla en möjlighet att känna ett något större värde och att någon lyssnar mer på en. I tider när kommuner sparar in på vuxna i ungdomarnas miljöer, finns i många fall ett alternativ i LunarStorms medlemskara. Dygnet-runt-vänner, fadderskap och virtuella låtsasföräldrar är vardagsmat på LunarStorm. Och det är inte politiker eller skolledare som står för initiativen, det är främst ungdomarna själva - alla tiders främsta överlevnadskonstnärer.

De flesta ungdomars användande av LunarStorm är en naturlig del av rasten och skolgården. Att rycka undan en bit av deras skolgård och sociala plattform är något negativt. Som vanligt är det en speciell grupp ungdomar som kommer drabbas extra hårt, och det är de människor som inte har rätt social status i klassen, har problem hemma eller genomgår en väldigt turbulent transformation från barn till vuxen.

75 procent av just den ovan nämnda skolans elever är aktiva användare av LunarStorm. Att spärra tillgången till deras mötesplats betyder att man skickar signaler att deras moderna relationsplattform är något fult. LunarStorm blir 2000-talets jazz, rock eller den förfärliga videon - en symbol för vuxenvärldens känsla av otillräcklighet och oförmåga att sätta sig in i ungas vardag. Det finns många framsynta skolledare runt om i Sverige som inte valt den enkla vägen, utan de har tagit sig tid att lära sig vad LunarStorm fyller för funktion och hur man samtidigt ser till att det används på rätt sätt och vid rätt tillfälle.

LunarStorm är inte teknik och datorer, det är en plats för relationer och en möjlighet för unga att göra sina röster hörda. Att förvägra dem möjligheten till detta utan seriös eftertanke, är varken bra för de unga eller för deras respekt inför vuxenvärlden. Syftet med denna lilla tidning, är att ge dig en inblick i vad LunarStorm är och betyder för nästan samtliga Sveriges ungdomar. Av utrymmesskäl kan vi endast skrapa på ytan, men du är hjärtligt välkommen att själv bli medlem på LunarStorm och stifta bekantskap med ungdomarnas skrattkramper och sorger.

Hur var det då med Alice Babs? Jo, hon blev i sin ungdom något av en symbol för de krafter som sades göra odågor av ungdomen, och en kvällstidning kallade henne "Riksslyna". Idag är vår allas Alice en djupt respekterad hovsångerska, och visst blev det något av odågorna trots hennes sedeslösa jazzande.

Rickard Ericsson – Brand Manager och grundare (rickard@lunarstorm.se)

Arbetar för ett säkrare och trevligare Internet

Internetsäkerhet har debatterats flitigt de senaste åren. Löpsedlar har skrikit ut domedagsrubriker, poliser har uttalat sig om unga som träffats på nätet, lärare har fördömt, skolor har stängt av Internetsidor och föräldrar har oroat sig. De unga har å andra sidan talat om moralpanik och tyckt att vuxenvärlden överdriver problemen.

Sanningen ligger kanske någonstans mittemellan. Det mesta på Internet är användbart och bra. Men tyvärr utnyttjas mediet även av mindre nogräknade privatpersoner och företag. Många av de problem som finns i det omkringliggande samhället återfinns också på nätet. Mobbning är ett sådant exempel.

Pia Johansson leder LunarStorms säkerhetsavdelning. Hon berättar att företaget tidigt insåg att det uppstår problem på digitala mötesplatser som man måste kunna hantera.

– De absolut vanligaste anmälningarna som vi på säkerhetsavdelningen får ta emot handlar om trakasserier och skolmobbning. Sådant som följer med in på LunarStorm från ungdomarnas ”vanliga” vardag, säger hon.

Säkerhetsavdelningen är bemannad både vardagar och helger och här jobbar sammanlagt sex personer. Utgångspunkten i arbetet är svensk lag, LunarStorms allmänna villkor, olika säkerhetsföreskrifter och interna policies.

– De allmänna villkoren är i många hänseenden hårdare än lagstiftningen. Vi är en privat organisation och har rätt att sätta upp vilka regler och ställa vilka krav vi vill, förklarar Pia Johansson.

Kan stänga av och varna användare

Det finns en ”Kontakta oss”-länk på varje sida på sajten. Via den kan medlemmar anmäla sådant som personangrepp, sexuella trakasserier, hets mot folkgrupp eller upphovsrättsbrott.

– Ärendena hamnar hos våra handläggare. Eftersom allt som sker på LunarStorm registreras kan de göra en helhetsbedömning av varje enskilt fall. Bland annat har säkerhetspersonalen möjlighet att stänga av eller varna en användare som missköter sig, säger Pia Johansson.

Om det uppkommer problem som man inte kan lösa internt händer det att säkerhetsavdelningen samarbetar med externa företag och organisationer.

– Vid grövre förseelser kan vi till exempel ta kontakt med en Internetleverantör och råda dem att stänga ner en persons abonnemang. Det handlar om goodwill för dem också, säger hon.

Säkerhetsavdelningen har olika tekniska verktyg och filter till sin hjälp. Vid sidan av hanteringen av anmälningar görs det rutinsökningar efter otillåtna inlägg och bilder. Dessutom sker ett kontinuerligt och ömsesidigt kunskapsutbyte mellan LunarStorm och Rikskriminalen, olika polismyndigheter och hjälporganisationer.

Skillnad på sajt och sajt

Det finns mycket man som vuxen kan göra för att hjälpa ungdomar att hitta rätt på nätet. Till exempel bör man prata med barn och unga om vad de gör på Internet, samt ta reda på mer om de webbplatser de besöker. Har sajterna säkerhetspolicys? Och går det överhuvudtaget att kontakta företaget bakom den specifika hemsidan? Det handlar helt enkelt om att lära sig skillnaden mellan seriösa ungdomssajter och farliga ruffel-och-bågsajter.

– Om man förbjuder elever att gå in på en viss webbplats finns risken att man driver bort dem till värre ställen. Det finns en uppsjö av hemsidor vars ägare inte alls bryr sig. Men LunarStorm och de andra medlemmarna i Bitos Etiska Råd har ett regelverk att hålla sig efter, berättar Pia Johansson.

Bitos etiska råd, är en del av svenska internetbolagens branschorganisation Bitos, och verkar för ett säkrare och trevligare Internet. De sajter som följer Bitos rekommendationer har en gemensam symbol, den röda stoppknappen. Man kan se den som en kvalitetsstämpel.

– Inom Bitos arbetar vi fram gemensamma riktlinjer. Men vi bedriver också lobbying mot politiker för att få till en lagstiftning som bättre passar det moderna Internet. De lagar och förordningar vi har idag har inte hunnit med utvecklingen, säger hon.

Föräldrar och lärare har stort ansvar

Internet är ett parallellt samhälle där unga människor lever stora delar av sina liv. För dem är nätet inte mindre viktigt eller "på riktigt" än vad TV eller radio är för vuxna. LunarStorm anses ligga långt fram i arbetet för ett säkrare Internet.

LunarStorm fortsätter kontinuerligt att öka kompetensen internt, i branschen och hos medlemmarna. Men det räcker inte.

– Personalen på LunarStorm kan finnas till hands för ungdomarna och påpeka vad man får och inte får göra. Men i slutändan är det föräldrarnas och lärarnas ansvar att ta på sig den uppfostrande rollen, säger Pia Johansson.

Hon förklarar att det finns ett gratis telefonnummer (020-51 11 00) dit föräldrar och lärare kan höra av sig om de undrar något om LunarStorm. Där svarar säkerhetsavdelningen på frågor mellan klockan 9.00 och 16.00.

– Ta gärna hjälp av oss. Och vill du läsa vår säkerhetspolicy så går den att nå redan från LunarStorms inloggningssida. Du behöver alltså inte vara medlem, säger hon.

Någon i andra änden

Här finns alltid en vuxen som lyssnar

En samling präster, ungdomsledare och psykologer ägnar en del av sin fritid åt att vara medmänniskor åt ungdomar som har det jobbigt. Allt äger rum i LunarStorms stödforum "Någon i andra änden".

– Under de två första veckorna efter tsunamikatastrofen fick vi 300 inlägg i timmen dygnet runt, berättar Daniel Jansson, en av ungdomsledarna.

Till "Någon i andra änden" kan man vända sig när man behöver en vuxen person att tala med.

– Ofta är det ungdomar som inte mår 100-procentigt bra som skriver. De kanske har det jobbigt hemma eller i skolan. Många av dem säger att det är lättare att skriva än att prata, förklarar Daniel Jansson, ungdomsledare i Svenska kyrkan.

Allra mest att göra hade man i forumet efter tsunamikatastrofen i Asien, annandagen 2004. Daniel minns mycket väl katastrofdagen.

– Jag gick in direkt och såg att vi hade 100 obesvarade inlägg. Det var vi nog inte helt beredda på. Men jag ringde runt till personer jag litade på och sa att "nu behövs vi akut här inne", säger han. Nästa dag satte sig Daniel och gjorde ett schema med präster och ungdomsledare som kunde tänka sig att hjälpa till, dygnet runt. Och under några veckor gav man tusentals ungdomar sitt stöd och sin medkänsla.

-- I början fick vi många inlägg från ungdomar som saknade någon eller som undrade hur något så hemskt bara kunde få hända. När tiden gick kom det mer och mer att handla om sorg, säger Daniel. Men i all sorg kom det också glädjande besked, till exempel om personer som varit försvunna men som man funnit vid liv.

Finns där ungdomarna är

Det hela började under våren 2004. Daniel Jansson, som är en trogen LunarStorm-användare, fick under ett föredrag idén om en hjälplinje för unga på nätet.

Kyrkan har en jourtelefon, men det är i stort sett ingen under 30 år som ringer dit. Daniel ville finnas där ungdomarna finns och han visste att nästan 90 procent av dem fanns på LunarStorm. Han startade då stödforumet "Någon i andra änden" tillsammans med några präster och ungdomsledare från Svenska kyrkan.

För att ungdomar och föräldrar ska känna sig helt trygga finns det vissa krav på de präster, ungdomsledare och psykologer som är operatörer, det vill säga svarar på frågor, i forumet.

- Vi kräver ett intyg från alla operatörers arbetsgivare om att han eller hon är bra på att tala med ungdomar. Och så gör vi för säkerhets skull en koll av personen mot brottsregistret, berättar Daniel Jansson.

I "Någon i andra änden" försöker man att ha veckojourer så att det alltid finns en tjej och en kille som kan svara inom 24 timmar. Helst ska en av dem vara ungdomsledare och den andra präst.

Total tystnadsplikt

Präster har en speciell symbol i sitt LunarStorm-krypin så att ungdomarna ska veta att de "är på riktigt". En del vill absolut prata med en präst, andra vill det inte. Det som framför allt skiljer är att präster har total tystnadsplikt. Det innebär att de inte har anmälningsplikt gentemot socialtjänsten i allvarliga fall av till exempel övergrepp, så som ungdomsledarna har. Men man försöker istället få personen att själv anmäla.

Stödpersonerna får 20-25 mejl i veckan från ungdomar som behöver lätta sitt hjärta. Många av ungdomarna tar först en allmän kontakt via diskussionsforumet. Sedan fortsätter de att diskutera med någon av operatörerna genom LunarStorms mejltjänst.

- Det är inte alltid man vill berätta om sådant här publikt, menar Daniel Jansson.

Det är dock viktigt att stödpersonerna inte blandar in religionen i den verksamhet man bedriver på sajten. Prästerna och ungdomsledarna är där för att stödja, inte för att missionera. Även om de flesta som skriver i stödforumet har mer eller mindre kristen bakgrund så finns det även muslimer och en och annan ateist som tar kontakt. Man pratar inte med stödpersonerna om religiösa funderingar i första hand, utan snarare om personliga sådana.

Ungdomsengagemang mot mobbning

Hallå där! Mikael Sjödin, 18 år, som startade den framgångsrika MotMobbningKlubben på LunarStorm.

– Hejsan!

Varför startade du klubben?

– Under mina första nio skolår blev jag själv mobbad. Jag vill kunna hjälpa och stärka andra som blir eller har blivit utsatta. Vi var några stycken som bestämde oss för att starta en klubb på lokal nivå i det verkliga livet. Men tyvärr hade vi inte resurserna. Jag kände till att man kan starta upp en klubb på LunarStorm och bestämde mig för att göra det istället.

Hur gick det?

– Det blev succé! Idag har vi närmare 14 000 medlemmar. Varje vecka mejlar folk och berättar att de har blivit hjälpta på olika sätt via klubben. De får råd från andra medlemmar och kan tala ut om sina problem. Det hjälper en hel del att ha någon att prata med.

Varför tror du att klubben har så många medlemmar?

– Den behövs, det märks tydligt att människor vill engagera sig mot mobbning. Folk vill tala ut och hjälpa andra. Jag har själv blivit hjälpt och stärkt av klubben och träffat många nya vänner. Man får jättebra respons och vi pratar ut om våra problem. Hur vi kan stoppa mobbning, vad för sorts mobbning finns det och vad man kan göra åt den.

Varlken hjälteinsats, lycka till i framtiden!

– Tack så mycket.

Gymnasieläraren som blev “vuxenvandrare” på nätet

Pia Widegren har jobbat som gymnasielärare i många år. Så småningom blev hon utlockad på nätet av sina elever. Och idag är Pia en riktig LunarStorm-veteran som åker runt och föreläser om sina erfarenheter. Det är synd att inte fler vuxna kan eller vet något om vad ungdomar gör på Internet, säger hon.

Sedan flera år tillbaka undervisar Pia Widegren om datorer och IT. När hon började använda mejlkommunikation i sitt arbete märkte hon att eleverna berättade saker som de inte vågat säga öga mot öga.

– Jag kunde skriva att ”Var var du när du inte var på min lektion?”. Och eleven berättade om den egentliga orsaken. Till exempel att han eller hon hade det jobbigt hemma, säger hon. Efter ett tag började Pias elever att hänga på en community som hette Skunk för att sedan byta till LunarStorm.

– Vi flyttar till Lunar nu, sa de. Jag följde efter och fastnade helt enkelt, berättar Pia Widegren.

På LunarStorm har hon fortfarande kontakt med flera av de elever som ursprungligen lärde henne att umgås på nätet. Trots att de nu har hunnit bli en bra bit över 20 år gamla.

– Dessutom har jag fått kontakt med många andra ungdomar från olika håll, säger hon.

Vuxet bollplank

Som exempel tar Pia en 16-årig kille som hon träffat på sajten och som har blivit hennes kompis.

– Han använder mig som en form av Internetmamma, en vuxen att testa idéer på och bolla med. Inte för att han har dålig kontakt med sina föräldrar utan som ett komplement till dem, berättar hon.

Pia Widegren betonar att det behövs vuxna på nätet, likväl som det behövs vuxna ute på stan en lördagskväll.

– Man behöver egentligen inte prata så väldigt mycket med ungdomarna. Det viktigaste är att de vet att vi finns där ute och att de kan ta kontakt om något skulle hända, säger hon.

Det är inte hellre bara vuxna som stöttar barn och ungdomar på nätet. De hjälper också varandra. Pia berättar att det sker många häftiga möten.

– Efter elfte september vet jag till exempel en gymnasiekillen som var väldigt deppig men som blev tröstad av en 11-årig tjej. Det skulle aldrig ha hänt någon annanstans än på Internet, säger hon.

Ett problem som Pia Widegren tar upp är att det kan vara svårt för vuxna män att ställa upp som bollplank för ungdomar.

– Det tragiska är att när schyssta män vill göra samma sak som jag gör får de höra att de är pedofiler. Det är mycket lättare för mig som är tjej, menar hon.

Pratar med döttrarna

Förutom i skolarbetet använder Pia Widegren LunarStorm för att kommunicera med vänner och med sina barn. Hennes båda döttrar går på högstadiet respektive gymnasiet och tycker för det mesta att det är jättebra att mamma finns på nätet.

– De brukar skriva "förlåt mamma" i sin LunarStorm-dagbok när de berättar om något dumt som de har gjort, säger hon och skrattar.

Pia beskriver också hur döttrarna skickar vidare meddelanden till henne om de någon gång skulle bli kontaktade av en äldre kille som flörtar med dem.

– Då skäller jag på honom. Men det händer inte så ofta. Många föräldrar tror att deras barn träffar en massa nya och otäcka personer på nätet. Men det är viktigt att veta att de allra flesta ungdomar bara umgås med befintliga vänner på LunarStorm.

Personer som de träffar i skolan hela dagarna, säger hon.

Pia Widegren menar att många lärare och andra vuxna förkastar allt som de inte vet vad det är för något. När hon är ute och föreläser brukar hon visa upp olika Internetsajter och berättar hur de fungerar.

– Om jag ska välja någon community så tycker jag nog att LunarStorm är bättre än de andra. Den är tryggare och säkrare. Man kan kontakta LunarStorms personal och veta att det händer något, säger hon.

Pia Widegrens tips till lärare och föräldrar

- Ta dig ut på Internet och lär dig mer om det. Be gärna en ung person att visa dig runt.
- Tala med barn och ungdomar om vad de möter på nätet. Var inte fördomsfull utan prata istället om hur de tänker och känner kring det de är med om.
- Ställ datorn på en allmän plats i bostaden istället för inne på barnens rum.
- Oroa dig inte för mycket över det speciella förkortningsspråk som används på nätet. Ungdomar som klarar den vanliga svenskan okej kommer att kunna hålla isär de båda skrivsätten.
- Bli inte jättearg och härja runt om ett barn berättar om något negativt som hänt på nätet. Då kanske han eller hon aldrig vågar säga något igen.
- Utnyttja de diskussionsforum och klubbar för lärare och föräldrar som finns på till exempel LunarStorm.

Så här säger lunarna själva

Hadin_ F15

Jag tycker att det bästa med LunarStorm är att jag håller kontakten med en massa olika människor som jag antingen har lärt känna där eller utanför. Det är så mycket lättare så än att ringa och "slösa" en massa pengar. Det roligaste är att jag har lärt känna en av mina bästa vänner på LunarStorm, och vi har en riktigt bra kompisrelation. Jag använder Lunar ungefär som msn, jag pratar med en massa olika människor, skriver i bloggen och fixar och trixar med min presentation.

Rawal P16

För mig är Lunar mitt andra hem. Här håller man enkelt kontakten med gamla vänner från skolan, festen, träningarna eller liknande saker. Samtidigt som man träffar nya varje dag. Eftersom att Lunar har flera funktioner som gör att man syns och hörs mer så är det inte direkt svårt att träffa nya schyssta vänner. Jag loggar in på Lunar minst två gånger om dagen, det är ett måste.

När det har hänt något som gör mig sur, arg eller ledsen så hjälper det oftast med att logga in på Lunar. Här har jag många roliga filurer som jag börjat skriva med. Man diskuterar olika saker och har kul HELA TIDEN.

Hallon_trollet F17

Det bästa med LunarStorm är att du kan hälsa på människor (via kryptinet) utan att störa, men även lämna ett avtryck i form av ett gästboksinlägg. Man kan bli riktigt förvånad ibland när man tänker efter. Det var nämligen såhär, här på LunarStorm, som jag träffade min pojkvän.

På hans presentation stod det: "Det är mänskligt att göra misstag. Mänskligare än mig kan man inte bli." Jag var bara tvungen att lämna ett avtryck, en liten vink om att jag diggade hans pres. Han svarade och efter knappt en månad gillade jag honom verkligen, vid jul var jag pinsamt nog kär. Problemet var bara att jag bor längst ner i Sverige och Kalle i Norrland - 120 mil bort. Men vi fortsatte att prata och bestämde oss för att om vi höll kontakten till sommaren, kanske vi kunde träffas då. Så blev det. Den första augusti 2005 åkte han ner hit för att spendera en vecka med mig. Det blev den bästa vecka någonsin i mitt liv.

Skrikniklas P18

På LunarStorm håller jag kontakten med mina kompisar, både de jag har träffat genom LunarStorm och de jag har haft sedan innan. I de olika klubbarna kan jag träffa likasinnade människor och diskutera. Jag diskuterar både schlager och politik, och det är kul med de som vill.

Tinee F20

När jag blev gravid med min son William blev jag mera aktiv på LunarStorm, då gick jag med i klubben ung mamma där man kan få chans att prata i forum med andra unga mammor, dela med sig och följa varandra under graviditeten och prata allmänt bebis-snack. Eftersom jag är ung mamma så har jag faktiskt inte nån vän som har barn, och ibland kan det vara kul att kunna dela med sig med andra. Nyligen anordnade jag en klubbträff så vi som bor i Västra Götaland träffades. Så kul att träffa andra unga mammor och dela med sig och prata bebis snack! Sen äger jag även en egen klubb Relationsakuten, den skapade jag med tanke på att det ibland kan vara skönt att snacka av sig med någon utomstående när de gäller olika relationsproblem, ex om jag bråkat med mamma eller att grannens hund var jobbig, ja alla olika slags relationer, Lunar är en stor del av mitt liv och bästa träffpunkten jag vet, tack vare Lunar så har jag träffat andra föräldrar och nya vänner=)

LunarStorm i praktiken

Att lära känna LunarStorm är ingen vetenskap. Tvärtom har visionen från start varit att skapa en mötesplats helt utan underliga datorförkortningar, där de datorintresserade inte har övertagat.

Om du surfar till www.lunarstorm.se möts du av en förhoppningsvis någorlunda förklarande framsida, men så mycket mer kan man inte ta till sig. LunarStorm är nämligen en medlemssajt, som kräver att du först registrerar dig, vilket är helt kostnadsfritt. Bland annat måste du komma på ett passande smeknamn, det alias som övriga medlemmar kommer lära känna dig vid. Därefter får du berätta lite om dig själv, helt enkelt sådan information som övriga medlemmar gärna vill veta om dig, och som underlättar vänskaps-knytandet.

Krypinet – ditt digitala jag

Som ny medlem på LunarStorm utrustas du med ett så kallat Kypin. Det är en slags formaliserad hemsida eller digitalt visitkort, där dina kypinbesökare kan få reda på vad du är för en person. Kypinet fungerar även ofta som din egna hemmabas och utgångspunkt för dina aktiviteter på LunarStorm.

En av de mest uppskattade funktionerna i kypinet är Bloggen, som fungerar som en slags dagboksfunktion, som låter dig sätta ord på tankar, funderingar och bearbeta de händelser som berör ditt liv i omvärlden. Var tionde svensk ungdom bloggar regelbundet på LunarStorm.

Träffa nya vänner

Sjuttio procent av kommunikationen på LunarStorm, sker mellan de som känner varandra från klassen, fotbollsklubben etc. Nya vänner knyter du bekantskap med på de olika mötesplatserna på LunarStorm. Exempel på sådana Lunarmötesplatser är de tusentalet diskussionsforumen Diskus, sökmotorn Spana, samt scenerna Klotterplanket och Lajv, där du kan visa upp att du finns.

Kommunikationsverktyg

De huvudsakliga verktygen för att kommunicera på LunarStorm är gästboken och Lunarmejl. Gästboken är en öppen kommunikationsform där även dina kypinbesökare ser meddelandena du får. För de mer privata och lite längre budskapen används Lunarmejl. Det är en form av e-post som endast rör sig internt inom LunarStorm. En stor fördel med detta är att man slipper hålla reda på långa, krångliga e-postadresser, samt att den är helt fri från skräppost och virus.

Nu har du fått en liten snabb inblick i LunarStorm, men du är hjärtligt välkommen att utforska vidare på egen hand. Surfa in på www.lunarstorm.se, följ instruktionerna och upptäck en fantastiskt spännande värld. Undrar du något är du välkommen att slå en signal på 0340-64 11 00.

